

CESTA ZOUFALSTVÍ

Natálie Harásková

Netradiční film *Křižáček* je divácká výzva. Není snadno uchopitelný a vyžaduje jiné vnímání, protože je také jiný. Pokud mu ale dáme šanci, můžeme v něm najít originálně a ne podle očekávání zobrazený vztah rodiče – středověkého rytíře – a jeho syna Jeníka, který odešel z domova.

Vztah otce k Jeníkovi je silný. Pokaždé, když kamera najede na detail tváře otce, vidíme beznaděj a strach v jeho očích. Oproti tomu je zde minimálně znázorněn vztah Jeníka vůči jeho otci (jaké dítě odejde téměř bez ohlednutí z domu kvůli náboženskému poslání?). Téměř zcela chybí v prvních patnácti minutách dialogy. Režisér si pohrával s minimalizací obrazu i mluveného slova. Na začátku film dokonce působí jako němý, pouze s ruchy světa okolo postav a s hudbou. V kombinaci s dlouhými nedějovými scénami, zaměřujícími se na jednu činnost (padání brány, chůze, pohledy) se film stává stále těžším soustem. Fakt, že se nad něčím na nějakou chvíli zamyslíte nevadí, protože je příběhová linie inspirovaná básní strohá, což se dá brát jako pozitivum, protože se dá nad scénami pořádně zamyslet, hrozí tu ale fakt, že se zamyslíte na něčím jiným, než nad filmem.

Významným momentem bych nazvala setkání Jeníkova otce Jeníkovým alternativním/budoucím já (mladým mužem). Tento muž dává otci radu, že pokud ho bude pořád hlídat, tak nikdy nevyrostete a že zase uteče. Otec si to však nebere k srdci, protože přichází o povědomí o realitě stejným tempem, jakým zapomíná tvář svého syna (stále více zničená výšivka tváře Jeníka v jeho kapse). Fakt, že musí dětem sundat helmy, aby zjistil, jestli nejsou Jeník, je znepokojující a zoufalost jeho pohledu bolí. Pocitu lítosti přidává fakt, že se objevují scény, které vyvolávají pochyby o tom, jestli Jeníkova matka žije (scény, kde matka stojí u bílého okna s bílými záclonami působí nedobově a mohou znázorňovat jakýsi nadpozemský život).

Hledání končí pro Jeníkova otce ve Svatém městě, kde Jeníka nachází jeho alternativní dospělé já, které později odjíždí na křižáckou výpravu. Vyskytne se zde otázka, jestli si otec nalezení syna díky svému špatnému psychickému stavu pouze nevysnil. Film tímto nabízí divákovi otevřený konec s více možnostmi pokračování a je na vás, jakou si vyberete.

Pro workshop filmové kritiky na III. ročníku festivalu START FILM

Bystřice nad Pernštejnem 4. – 10. srpna 2018